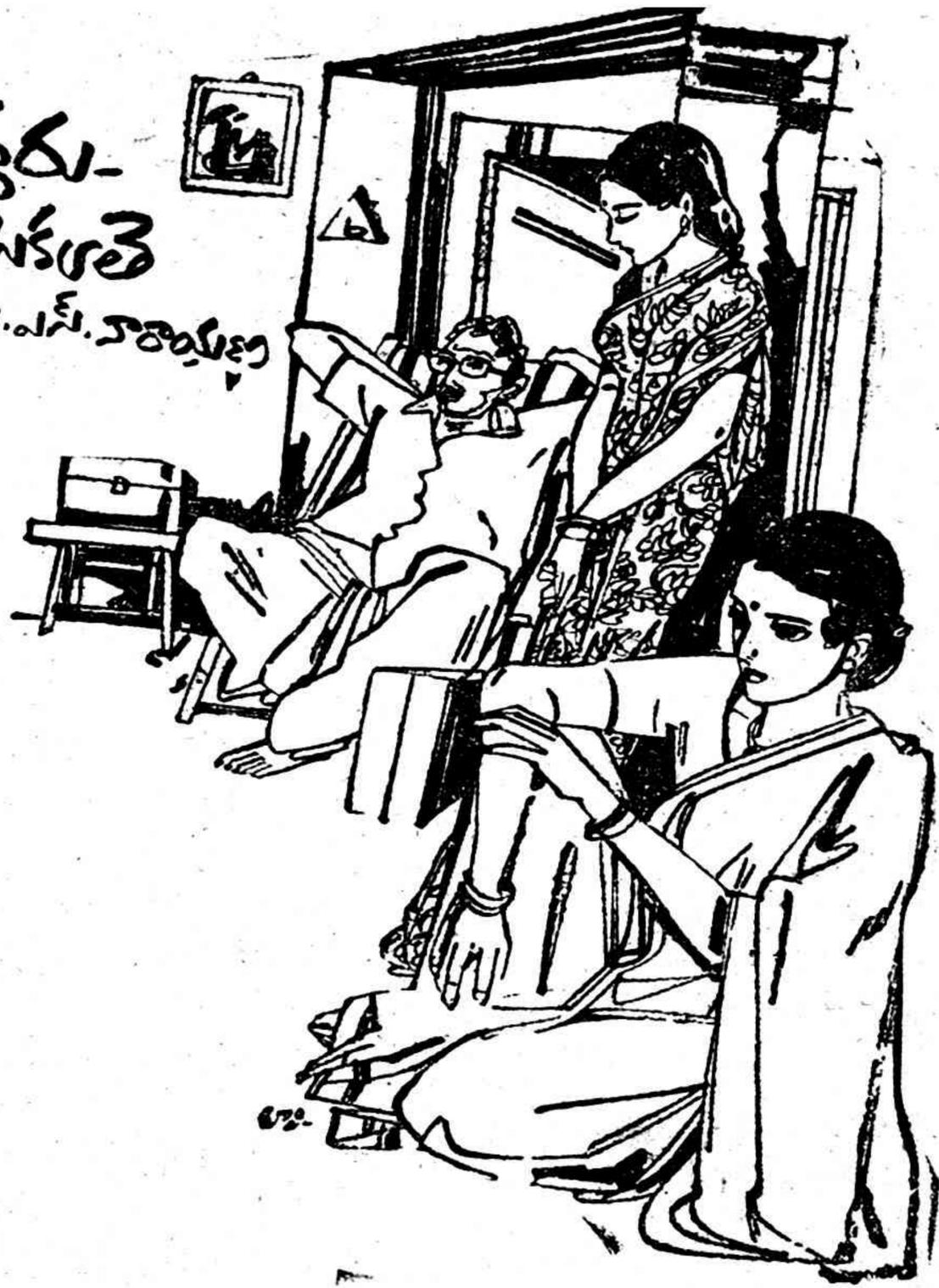

వజ్రబిందువు
 రెండు పక్కలై
 పి.ఎస్.నారాయణ

“ఎవే, అమ్మా! మీ ఆయన గూడా వస్తాడేమో ఈ పెళ్ళికి?” చేస్తున్న పనల్లా ఆపి తల్లి మొఖంలోకి చూస్తూ ఫక్కున నవ్వింది రాధ.

చూశ్చేసు నద్దుచున్నదల్లా అధాట్టుగా తలెత్తింది జానకి.

“ఏవిడే అంటావ్?”

రాధ మళ్ళా నవ్వింది: “మీ ఆయన గూడా వస్తాడేమో అంటున్నాను!”

జానకి చిన్నగా నవ్వింది: “రానీయ్... వస్తే మనకేం.... అయినా నీవు మీ నాన్నను ఇంత వరకూ చూశ్చేదు అంటున్నావుగదా... చూద్దువుగాని!” చిన్నగా నవ్వుతూ అననయితే అన్నది

గాని అలా అంటున్నప్పుడు గుండెబరువెక్కింది.

నిజమే! తను ఆలోచించలేదు — ఆయన మాత్రం ఎందుకు రాకుండా వుంటారు... ఆ కుటుంబంతో తన స్నేహానికి కారణం ఆయన కాదూ?

మనస్సు మరుభూమయి రోదిస్తున్నట్లుగా వున్నది. తన జీవితంలోని వెలుగును మ్రింగిన చీకటి నరాలను చట్టుకు లాగుతోంది. తనది ఒంటరి బ్రతుకు. తనది ఒంటరి జీవితం.

“ఏవే! అమ్మా! ఏవిటి ఆలోచిస్తున్నావ్.. వెళ్ళామా, వద్దా?”

జానకి ఉలిక్కిపడింది.

“అ...అ...” అన్నది.

ఆమె తడబాటుకు రాధకు నవ్వాగలేదు.

“అయిపోయింది.... అంతా అయిపోయింది. ఇక నీ మనస్సును ఎవ్వరూ పట్టుకోలేరు.... ఆయన అవతారం నీ కళ్ళముందు నాట్యం చేస్తోంది... ఇంకా కొద్ది క్షణాలువుంటే ఆయన నీకు చేసిన అన్యాయానికి గనూ నీ రెండు కళ్ళూ ఒక పెద్ద నీటికుండకు రెండు చిల్లులవుతాయి....” రాధ బరువుగా నవ్వింది. “మానవత్వంలేని మనుష్యులను గురించి పదే పదే ఆలోచించటం, బాధపడటం, కన్నీరు కార్చటం.... వృధాప్రయాస అమ్మా!.... శుష్కదండగ....”

జానకి కళ్ళకు నీటితెరలు క్రమ్మి వేసినయి.

తాను చిన్నప్పుడు ఊహించుకున్న జీవితానికి - ఈనాడు గడుపుతున్న స్కూలు టీచరు జీవితానికి ఏవైనా సారూప్యమున్నదా? ఉహూ!....

2

రైలుపోతుండగా మరోసారి హెచ్చరించింది జానకి రాధను. “ఆయనతో గొడవపడబోకు....” అంటూ - కూతురు తత్వం ఆమెకు బాగా తెలుసు....

రాధకు ఊహ తెలియని రోజుల్లోనే ఆయన తనతో తెగతెంపులు చేసుకున్నారు. రాధకు ఊహ తెలిసిన తరువాత ఏన్నడూ తండ్రిని చూడలేదు. వయస్సు వచ్చి తనకు జరిగిన అన్యాయం తెలుసుకున్న తర్వాత తండ్రిని “నాన్నా” అని పిలవటానికి కూడా మనస్సు ఎదురు తిరిగింది. ఆయన్ను ఎప్పుడూ తన తల్లికి “ఆయన”గానే గుర్తించింది.

తమకు అన్యాయం చేసిన ఆ వ్యక్తిని గౌరవించాల్సిన అవసరం తనకేవున్నది?

తల్లి మాటలకు తల ఎగరవేసి ఊరుకున్నది రాధ.

జానకి భయం భయంగా కూతురు మొఖం లోకి చూసింది.

ఆ తండ్రికి ఎంత గీర వున్నదో ఈ కూతురికి అంతే!

ఒకనాడు ఉపయాన తన ప్రపంచమంతా సర్వనాశనమయిపోయింది —

పండక్కి పుట్టింటికి వెళ్ళి, పండుగను ఎంతో సంతోషంతో గడిపి, ఇక రేపో ఎల్లండో వెళ్ళాం అనుకుంటూండగా “అటం బాంబు”లాంటి ఉత్తరం వచ్చింది ఆయన దగ్గరనుండి....

“ఇది నీమీద ద్వేషంతోనూ, నీవంటే అయిష్టతతోనూ చేస్తున్న పనిగాదు.... కాని మన జీవితాలలో ఇలా జరగాలని యెన్నడో దేవుడు రాసినట్లున్నాడు.... ఇక నీవిక్కడికి రావద్దు.... ఈనాటినుంచి మనం వేరువేరుగా బ్రతుకుదాం.... నీకోసరం ఐదువేలు —”

ఎవడిక్కావాలి బోడి ఐదువేలు?

కుప్పలా కూలిపోయింది.

ఇదెక్కడి నిజం?

— అసలు ఆయనకేమైంది?

తండ్రి హడావుడిగా పరుగెత్తాడు ఆయన దగ్గరకు.

ఆయన ఇంటికి వెళ్ళి తలుపు తడితే, ఆయన బదులు మరో స్త్రీ తలుపు తిసింది!...

స్టేషన్ లో రైలు ఆగింది.

అప్పుడే ఎండాకాలపు చీకటి వెలాతెలా బోతున్న వెలుగును మింగేస్తోంది. ఏపాపమూ ఎరగని స్త్రీని ఎవరో హత్య చేస్తున్నట్లుగా ఇంజను ఏడుస్తోంది.

ముందు జానకి దిగింది. వెనుకగా రాధ చేతిలో సూక్కుతో దిగింది.

“ఇది మరీ చిన్న ఊరిలా వున్నదే!” రాధ అన్నది.

ఇంతవరకూ గుంటూరు తప్పా మరోపూరు చూడని రాధకు ఈ ప్రయాణం కొత్త అనుభూతిని కలిగిస్తోంది.

అసలు జానకి ఎక్కడికి బయల్దేరదు — కనీసం ఎండాకాలం శైవులలో స్కూలు లేనప్పుడు కూడా!

కాని, లలిత పెళ్ళి అంటే తప్పలేదు. తనకు పెళ్ళయి నప్పటినుండి ఆయనద్వారా ఆ కుటుంబంతో ఎంతో స్నిహిత సంబంధం ఏర్పడింది. లలిత తండ్రి శుభలేఖ సంపాదమే

గాకుండా ప్రత్యేకంగా ఉ తరంకూడా రావారు.
 "ఇది నా యింట్లో జరుగుతున్న మొదటిదీ
 చినరీదీ అయిన కుభవార్యం. మీరు తప్పక
 రావాలి!" అంటూ.

ఇక బయల్దేరక తప్పలేదు — అందునా
 స్కూలుకు శెలవలు!

అయినకు అలిత ఒక్కగానొక్క కూతురు!
 స్టేషన్ బయటకు వచ్చారు తల్లి కూతుళ్ళు.
 సూప్రీసు పట్టించుకువచ్చామంటే మనిషే
 కనబడలేదు. అసలు చూస్తే ఆ స్టేషన్ లో
 దిగింది తామిదరేనేమో ననిపిస్తోంది.

రాఫే సూప్రీసు నటుకురాసాగింది!

పెళ్ళి వారిల్లు పెద్ద ము త్తయిదులా కళ కళ
 లాడుతోంది. రావాలిని చుట్టాలంతా వచ్చి
 నట్టే. ఇక పెళ్ళివారే రాత్రికెప్పుడో దిగాలి.

జానకి ఒకటి రెండుసార్లు ఇల్లంతా పరికించి
 నలుగురు మగవాళ్ళనూ చాటుగా పరికించి
 చూచింది—అయినగాని వచ్చారేమోనని!

ఎక్కడా కనబడలేదు.
 —ఎవరిని అడుగుతుం

రాత్రుల పదిగంటల అయినకూడా
 చేసుకొని సుభద్ర అలిత తల్లి - జానకి దగ్గరకు
 వచ్చి కూర్చున్నది.

రాఫ అప్పుడే నిద్రలోకి జారిపోయింది.
 సుభద్ర కూర్చుంటూనే, "అదికవచ్చింది!"
 అన్నది.

జానకికి అర్థంకాలేదు. అ దే ధా వాన్ని
 మొఱులో వ్యక్తపరుస్తూ "ఎవరూ?" అన్నది.
 సుభద్ర ఇంకాస్త ముందుకు జరిగింది.

"అవిడే.... మీ సవతి!"
 "అయిన రాలేదా!" అభాటుగా జానకి అడి
 గింది.

"ఉచూలా...." ఏదో అర్థంబు పని తగిలి
 ఉండిపోయాకట — అమెను పంపాడు!"

"నీకు తెలుసా అమె ఇదివరకు!"
 "ఆ చాలాసార్లు వెళ్ళాం వాళ్ళింటికి....
 మంచి మనిషే అమె!" నవ్వింది సుభద్ర.

జానకి సుభద్ర ముఖంలోకి ఒక్కసారి
 చూచి తలవంచుకున్నది.

4

రాఫ ఇద్దామని రాఫకోసకం చూస్తే ఎక్కడా
 కనబడలేదు.

అత్తు కౌలొలు కొంటానికి వచ్చాడు గాన-
 నువ్వ రాసిన నవల్లులా పట్టా నాంట్లా!

Malik

జానకి నాలుగు గదులూ తిరిగింది.

దొడ్లో వున్నదేమోనని తొంగిచూస్తే — అక్కడ వున్నాగ పులచెట్టు క్రింద ఎవరి తోనో మాట్లాడుతూ కనబడింది.

“రాధా! కాఫీ త్రాగి వెళ్ళు మ్మా!” పిలిచింది.

రాధమ్మ కాఫీ గ్లాసు అందుకుంటుంటే, “ఎవరే ఆవిడ?” అని అడిగింది.

“తెలియదు!”

“ఎవరిటి మాట్లాడుతున్నావు, మరి!”

“ఎవున్నది.... లోకాభిరామాయణం.... పేరూ, ఊరూ, చదివే చదువు....” నవ్వింది రాధ.

సుభద్ర అటువేపు వెళుతున్నదల్లా ఆగి, “జానకి! రాధకు పెళ్లెప్పుడు చేస్తావు.... సంబంధాలేవైనా చూస్తున్నావా?.... చెప్పు ఇక్కడే ఎవరినైనా చూశాడాం లేకపోతే!” అన్నది.

“ఛో! అత్తయ్యా!.... ఇప్పుడే నాకు పెళ్ళియిటి?” అంది ఎర్రబడ్డ బుగ్గలు చేతుల్లో దాచుకో ప్రయత్నిస్తూ.

“ఇప్పుడేం తొందర సుభద్రా!.... మొన్ననేగా దానికి పదహారు వచ్చింది!”

సుభద్రను ఎవరో పిలిస్తే వెళ్ళిపోయింది.

క బ ధ్ధ

కబుద్ధు చెప్పాలంటే అడవారికి చెప్పాలి. అవతలివారు శ్రద్ధగా వినకపోతే, చెప్పివారికి ఉత్సాహం వుండదు. ఎంత చెతకబుద్ధు అయినా అడవారు మహా శ్రద్ధగా వినరు.

— **హామ్య**

పెళ్ళివారికి పంపేందుకు ఉప్పాలు రెడి అవుతున్నాయి.

ఇంతలోనే సుభద్ర మళ్ళీ వచ్చింది.

“జానకి! కాస్త నిమ్మకాయలు తరుగుతావా... ఒక్కొక్కటి నాలుగు ముక్కలు చేసి స్ట్రో బేసిన్ లో పడేశేయ్!” అంటూ వచ్చినంత హడావుడిగా వెళ్ళిపోయింది.

జానకి వంటఇంటివైపుకు వెళ్ళి “శుభ్రంగా స్నానంచేసి, పొడరు రాసుకో... అలా జిడ్డు కాదుతూ తిరగజాకు!” అన్నది కూతురు మొఖంలోకి ఆస్వాదంగా చూస్తూ.

ఒక వయస్సు వచ్చిన తరువాత అడవిల్లల మీద శ్రద్ధచూపక తప్పదు!

5

రుక్మిణి అంతమందిలోనూ బెరుకు బెరుగా తిరుగుతోంది. తెలిసిన వాళ్ళెవ్వరూ లేరు! తెలిసిన సుభద్ర పెళ్ళిపనులలో నిండా ముణిగి పోయి వున్నది.

అటు వచ్చినప్పుడో, ఇటు పోయినప్పుడో రుక్మిణి కనబడ్డప్పుడల్లా ఓ చిరునవ్వు నవ్వి వెళ్ళిపోతోంది సుభద్ర.

రుక్మిణికి రాధ కుదురుగా ముచ్చటగా కనబడింది.

ఆ అమ్మాయిని చూస్తుంటే తనకు తెలిసిన వారినెవరినో చూస్తున్నట్లు అన్పిస్తోంది.

ఆ అమ్మాయి కళ్ళు, ఆ అమ్మాయి నుదురు, నవ్వు చున్నప్పుడు ఆ అమ్మాయి బుగ్గలోపడే స్థాయి, తనకు బాగా తెలిసిన వాళ్ళవెవరిదో ఆకారాన్ని పోలివున్నాయి.

అందుకే ఆ అమ్మాయితో పడే పడే మాటలు కలుపుతూ కాలక్షేపం చేయసాగింది. కల్పి చుకొని దగ్గరికి పిలిచేది. అవీయవీ అడుగుతుండేది.

ఒకసారి అలా మాట్లాడుతున్న సమయంలో, అటుగా వచ్చిన సుభద్ర వాళ్ళిద్దరినీ చూచూనే ఫక్కున నవ్వి, “ఏమిటి పిన్నీకూతుళ్లు యద్దరూ మాట్లాడుకుంటున్నారు!” అన్నది.

ఇద్దరూ ఒక్కక్షణం అవాక్కయ్యారు.

మరుక్షణంలోనే రుక్మిణికి ఆ అమ్మాయి యెవరో తెలిసిపోయింది.

తెలియనిదల్లా రాధకే:

రాధకు అవిడ ఎవరో "ఊహకందలేదు. బిక్క మొఖమేసింది.

సుభద్ర రాధజుజం తడుతూ, "ఎటిఅలా తెల్ల మొఖం వేస్తావ్.... మీ పిన్నే!" అంటూనే, "బిక్కణీ! ఈ హడావుడిలో నీకు చెప్పడమే మర్చిపోయాను.... రాత్రి వచ్చారు, జానకి, రాధా జానకిని చూపిస్తానుండు!" అంటూ వెళ్ళిపోయింది.

బిక్కణీ రాధ చేయిపట్టుకొని, "రా.... అమ్మా!" అన్నది ఆస్పాయంగా.

రాధకు ఇంకా అర్థం కాలేదు.

ఆమె తనకు ఎలా పిన్నో, అమ్మ అక్కడ వుండి ఆమెను తనకు ఎందుకు పరిచయం చేయలేదో అర్థమేకాలేదు.

ఇంకా అయోమయంగా చూస్తూనే వున్నది చటుక్కున ఏదో ఆలోచనరాగా, సూటిగా ఆమె మొఖంలోకిచూస్తూ, "నాన్న వస్తాడేమో అనుకున్నారు అమ్మా తను. ఆయన బదులు ఆమె వచ్చిందిట... ఆమెకాదుగదా ఈమె!" భయం భయంగా చూడసాగింది.

ఒక్కక్షణం తటసటాయింది. కళ్ళు రెప రెప లాడిస్తూ, "మీరు...?" అంటూ ఆమె మొఖంలోకి సూటిగా చూడసాగింది.

రుక్మిణి తడబడ్డది.

ఆమెకు ఎలా చెప్పాలో అర్థంకాలేదు.

"నేను... నేను..." నానుస్తూ తడబడు తున్నట్లుగా. మరుక్షణంలోనే చిన్నగానవ్వి, "మీ నాన్నకు రెండో భార్యను!" అన్నది.

"ఆయన ఎందుకు రాలేదు!" సూటిగానే అడిగింది రాధ.

"ఎవో ఆఫీసు పనులొచ్చి ఆగిపోయారు.... నేనొక్కదాన్నే వచ్చాను!" అన్నది రుక్మిణి.

అంతవరకూ ఆస్పాయంగా తనను మాటి మాటికి పలకరిస్తున్న ఆమె 'ఆమె' అని తెలుసుకునేటప్పటికల్లా శరీరమంతటా తెలియని వేడి బయల్దేరింది.

తమ జీవితంలో నిప్పులుపోసి. తమను తన తండ్రికి దూరంచేసిన ఆమెను అంతకుముందు వరకూ చూసినంత సాత్వికంగా చూడలేక

పోతొంది—ముళ్ళమీద నిల్చున్నట్లుగా పల వుతూ, అక్కడినుండి ఎంత తొందరగా వెళ్ళి పోదామా అని అనుకోసాగింది.

కాని రుక్మిణి పరిస్థితివేరు—అంతవరకూ ఎక్కడో చూసినట్లుగాను, చాలా పరిచయ మున్నట్లుగానూ వున్న ఆ అమ్మాయి ఎవరో తెలిసినప్పటినుండి రాధమీద తెలియని ఆత్మీయత మనస్సంతా ఆవరించింది.

అందుకే, చేయి జాప్యతూ, "రా అమ్మా!" అన్నది.

రుక్మిణికి రాధను చూస్తుంటే మనస్సంతా నిండుగా వున్నది. ఏదో, ఎక్కడో పోయిన పెన్నిధి ఆ క్షణంలో దొరికినంత ఆనందంగా వున్నది.

రాధ ఆమె కోరినట్లుగా కూర్చోలేక పోయింది. ఏదో పని వున్నదనిలా అక్కడి నుండి వచ్చేసింది.

స్టోర్ రూం దగ్గర వున్న తల్లిని చూస్తూనే "అమ్మా! ఇందాక నాతో మాట్లాడుతూన్నది ఎవరూ అని అడిగావు చూడు- ఆమె, "ఆమె నమ్మా!" అన్నది.

"ఆమె అంటే!" తల్లి నవ్వింది. కూతురు మాటలకు.

"అదే మీ ఆయన రెండో భార్య!" జానకి కూతురు మొఖంలోకి చూస్తూ అలాగే వుండిపోయింది.

6

"రాధా! ఇలా రా....! అన్నది రుక్మిణి అప్పుడే స్నానంచేసి గుడ్డలు మార్చుకున్న రాధను చూస్తూనే.

రాధ దిగ్గరికల్లా వచ్చి, "ఎందుకన్నట్లుగా" ఆమె మొఖంలోకి చూచింది.

"లోపలికి రా!" అనుమానిస్తూనే లోపలికి వెళ్ళింది రాధ.

ఆ గదంతా వెళ్ళికి వచ్చిన వాళ్ళ పెట్టెలతో నిండివున్నది. రుక్మిణి ఓ లెదర్ సూక్మేసు దగ్గర కూర్చుని, వంగొని, మంగళ సూత్రానికి కట్టుకున్న తాళంచెవితో,

తాళం తీసి, పెట్టి చూడ తీస్తూ, కూర్చో రాదా!" అన్నది.

రాధ ఆమె మొఖంలోకి విచిత్రంగా చూస్తూ కూర్చున్నది.

"ఇదుగో... ఇది మెళ్లో పేసుకో... నలుగు రిలో బగుంటుంది!" అన్నది ఓ రాళ్ళనెల్లె న్ తీసి రాధకిస్తూ.

"వద్దండీ! ఎందుకు.... మెళ్లో ఓ గొలుసు ఉన్న గూడా!" అన్నది లేచి నిల్చుంటూ

'పెద్దవాన్ని చెబుతున్నాను విను!.... ఒంటి పేట గొలుసెందుకు .... పెళ్ళిలో ఇది పేసుకో!"

"వద్దండీ! వద్దు!"

అంత నిర్మోహమాటంగా చెబుతున్న రాధ మాటలకు ఆమెక్షణం మాట్లాడలేకపోయింది.

"మీ నాన్న రాలేదు వస్తే ఆయన మాటనూ నా మాటంత తేలిగ్గా తీసివెయ్యగలి గేదానివా?" అన్నది గొణుగుతున్నట్లుగా.

ఆమె అంటున్నది గూడా వినిపించుకో కుండనే, ఏదో భయంకరమైన ప్రదేశంనుండి బయటపడాలన్నట్లుగా పరుగెత్తబోయింది. కాని, రుక్మిణి వనల్లేదు. చేయి పట్టుకొని లపింది. తనూ లేచి నిల్చుంటూ "ఈ ఒక్క రోజూ నేను చెప్పినట్లు విను .... మీ అమ్మ వీరెంత దగ్గరిదో .... నేను మీ అమ్మను కాక

పోయినా, కాలేకపోయినా - మీ నాన్న ద్వారా నైనా-నన్నూ దగ్గరదానిగా భావింబుకో!" గాఢంగా నిటూర్పు విడిచింది.

రాధకు వంచేయాలో, ఏచనాలో తెలియ లేదు.

"అమ్మ ఏచటందో"ననే భయం మన స్సును పీక్కుతింటోంది. అంతేగాదు, జలపం తాన ఆమె తగిలించిన ఆ విలువైన వస్తువు తన మెడకు చాలా బరువుగా వున్నది.

రాధ ఆ గదిలోనుంచి బయటకు వచ్చేంది. రుక్మిణి వెళుతున్న రాధను కన్నార్పకుండా అలా చూస్తూనే వున్నది.

ఆమె కళ్ళల్లో నీళ్ళుగిర్రున తిరిగినాయి. ఆమె ఏచలిత అయింది.

ఆమె ఆ తడి కళ్ళతోనే-తనముందు జీని తంలో ఓ మెరుపును చూచుకున్నది!

7

"రాదా! అది మనకు వద్దు.... ఇచ్చేసిరా.... వీకు తెలియదు!" అన్నది ఒత్తి పలుకుతూ జానకి.

రాధ విస్మితి వాళ్ళిదరి నడుచూ గట్టునపట్ట చేపనీతి అయింది—ఇదెక్కడి గొడవ తనకు?

"నేను కావాలని తెచ్చుకోలేదమ్మా!.... మొండిగా ఆమె దీనిని నా మెడకు తగిలించింది... పోనీయ్.. ఆమె కోరికను మాత్రం ఎందుకు తీర్చగూడదు.... ఓ గంట పెట్టుకొని యిచ్చేస్తేసరి!"

"నే నెక్కవా... ఆమె ఎక్కువా. నీకు?

"నీ ప్రశ్నకు నా సమాధానం ఈనాడేగాదు, ఏనాటికైనా ఒక్కపే... నీన్ను మించిన వాళ్ళు నాకు మరొకరు లేరమ్మా ఈ ప్రపంచంలో!.... కానీ దానికీ దీనికీ ముడిపెట్టటం దేనికి?"

జానకి గర్వంగా ఒక్కక్షణం కూతురు మొఖంలోకి చూచింది. మరుక్షణంలోనే కళ్ళకు మరింత తిక్షణతను పులుముకుంటూ, "అయితే మంచో చెడో నేను చెప్పినపని ఎందుకు చేయవు?" అన్నది.

"గొలుసు ఇచ్చి రమ్మంటివీ, అంతేనా?"

అందజొతి సచిత్ర

ప్రగ్నితాక్ష ప్రసవించేవరకు ఉపయోగం..

- ప్రథమ మాసముల బోవిళ్లు,
- మధ్యమాసముల నేరుచూపుట,
- తర్వాతమాసముల గర్భవాతములు,
- అకాల ప్రసవము నివారించును.

బెబిక్స్ వివర్ డ్రాప్స్ 1942 స్టాపితం

- వివరు, అనాస వ్యాధులు నివారించి
- బలమునిచ్చును.
- బిచ్చిపోర్సుటికల్, గుడివాడ.
- * అన్నిమందుల షాపులలో దొరకును.

క్షణం ఏహ్యంగా కూతురు మొఖంలోకి చూచింది, "డబ్బు మనుష్యులను కొనేయగల దని నిరూపిస్తున్నావు రాధా!.... నీవు చిన్న పిల్లవుగాదు...అయినా నీవు సొమ్ములకు దాసోహం అటున్నావు అంటే...."

సుభద్ర లోపలికివస్తూ, "జానకి! కాస్త టిఫెన్లు గిన్నెల్లోకి సర్వితే .... విడిదికి పంపిం చేయవచ్చు...నీవుకాస్త నడుం కటుకోకపోతే ఎక్కడిపనులు అక్కడే వుండిపోతాయి!" అన్నది.

జానకి కూతురి మొఖాన్ని, కూతురు మెడ లోని రాళ్ళ నెక్లెస్ ని ఒక్కసారి భయంగా చూచి సుభద్ర ననుసరించింది.

రెండడుగులు వేసితరువాత, "సుభద్రా! మా సవిత్రకి ఎంతమంది పిల్లలు?" అడిగింది కుతూహలంగా.

"లేదు!"

"అస్సలా!"

"ఇక పుట్టరని కూడాగబోలు చెప్పినట్లు గుర్తు...అదేదో డాక్టర్లు అన్నారని అన్నది!"

సుభద్ర మాటలు వింటూనే జానకికి తన అడుగులు ఏదైనా అగాధంలో పడుతున్నయ్యా అనే భయం పుట్టసాగింది మనస్సులో....

గుండె గుబ గుబ లాడసాగింది.

రాధను తననుండి—

ఇక ఆలోచించలేకపోయింది

8

రాధ బయటకు వెళ్ళుతుంటే జానకి అడ్డు పడింది.

"ఎక్కడికే వెళుతున్నావు?"

తల్లి ముఖంలోకి విచిత్రంగా చూచింది రాధ.

ఇక్కడకు వచ్చినప్పటినుండి ఆమె ప్రవ ర్తన వింతగా వున్నది.

"కూర్చో రాధా గదిలో .... ఎండ ఎట్లా ముండిపోతున్నదో చూచావా?"

బయటకు వెళ్ళి రుక్మిణీ తో ఎక్కడ మాటల్లో పడిపోతుందోనని ఆమె బాధఅంతా.

అందునా—సుభద్ర, రుక్మిణీకి పిల్లలు

వారసత్రిక 5—4—74

లెరని, ఇక పుట్టరని చెప్పినప్పటినుండి ఆమె మనస్సు మనస్సు లో లేదు. అంతేగాదు, ఎన్నడూ బయటకుకదలని తను ఈనాడు నలు గురిలోకి ఈ వివాహానికి ఎందుకువచ్చానా అని కొద్దిక్షణాలు విచారించకనూ పోలేదు.

రాధ లేకుండా తనెలా బ్రతకగలదు?

అసలు ఆ రోజుల్ని ఎలా వూహించుకో గలదు తను?

ఆమెకు దిగులు పుట్టింది. వేదన పుట్టింది. దుఃఖం వచ్చింది.

తన జీవితంలో నిప్పులుపోసిన ఆయన గుర్తుకువచ్చాడు. అలా నిప్పులు పోయటానికి కారకురాలయిన ఆమె గుర్తుకువచ్చింది.

ఆమె గుండె బరువెక్కింది.

ఆమె భూన్యంలోకి చూస్తున్నట్లుగా అలాగే వుండిపోయింది.

దేవుడా నన్ను రక్షించు!

నా రాధను నా నుండి దూరం చేయబోకు!

9

తెల్లవాడు రూము స మెళుకువ వచ్చి పక్కకు చూస్తే రాధ కనబడలేదు. దూరంగా రాత్రి తన సవిత్ర పడుకున్న వైపుకు చూస్తే ఆమె కనబడలేదు.

భయంతో అధాట్టుగా లేచికూర్చున్నది.

"వీళ్ళిద్దరూ ఎక్కడకు వెళ్లారు?"

సిక్కు హాస్పిటల్

దురభ్యాసాలకు
లోనై దాంపత్య
సౌఖ్యం అనుభవించ
లేనివారు వెంటనే
సంప్రతించండి!

డా. A. పూర్ణచంద్రరావు
(సిక్కు స్టెషియన్) N.D.F.M.F.U.(CEYLON) R.A.M.P
గవర్నమెంట్ మోజియం రోడ్, విజయవాడ 2 (A.P)

వెళ్ళు సుఖవ్యాధులకు ప్రత్యేక చికిత్స కలదు.

కలవరపడసాగింది.

ఏదే నా ఆశచూపించి రాధనుగాని తనతో తీసుకొని వెళ్ళిపోలేదు గదా ఆమె.

దబదబ లేచి వాకిట్లోకి వచ్చింది. పున్నాగ పూలచెట్టుక్రింద చూచింది. దొడ్లో బావిదగ్గరకు వచ్చింది.

అక్కడ రాధ మొఖం కడుక్కుంటూ కనబడేటప్పటికి స్రాణం లేచి వచ్చింది.

“ఎవే! అంత పొద్దున్నే లేచావ్!”

“తోటకెళ్ళామని!”

“ఎ తోట?”

“మామిడితోట!”

“ఎక్కడున్నది?”

“దగ్గరేట గదా?”

“ఎవరెవరు వెళుతున్నారు?”

“నేనూ ఆవిడా!”

“అంటే....”

“అదే మీ వసతి!”

జానకి ముందుకో అడుగువేసింది.

“ఆమెతో నీకేంపని?” తీక్షణంగా అడిగింది.

రాధ నవ్వింది: “ఎచ్చి అమ్మా! ఆమె అంటే నీకెందుకంత భయం?.... ఇక్కడ ఏమీ తోచడంలేదు.... అలా వెళ్ళాం వస్తావా అన్నది- వెళ్ళటంలో తప్పేవున్నది.... కాస్తేపు తిరిగిస్తాను!”

“అవునే.... తప్పేవున్నది.... వెళ్ళావ్.... వెళ్ళు... ఇవాళ తోటకు రమ్మంటుంది.... సాయంత్రం తనతో తన ఊరికి రమ్మంటుంది.

“సాయంత్రండాకా ఎందుకు? - రాత్రే అన్నదామాట.... వాళ్ళ కారులో హైద్రాబాదంతా చూపిస్తానన్నది!”

జానకి అవాక్కయి అలాగే కూచురు మొఖంలోకి చూస్తూ వుండిపోయింది.

ఆమె స్మృతిహీన అవుతున్నది.

“నీవేవన్నావ్?” నీరసంగా అడిగింది.

—తనకు తెలుసు తన ప్రపంచం సర్వ నాశనమవబోతున్నది!

రాధ జాలిగా తల్లి మొఖంలోకి చూసింది,

“రానన్నాను.... నాకా కార్లు అభ్యర్థేదన్నాను.... నాకా మేడలు అభ్యర్థేదన్నాను....

నాకా బంగారు నగలు అభ్యర్థేదన్నాను.... అంతేగాదు, అవన్నీ నాకు మా అమ్మే అన్నాను.... ఆమెను వదలి ఒక్కక్షణంకూడా ఎక్కడికీ రానన్నాను!” అంటూనే పెద్దగా నవ్వేసి “అదుగో ఆవిడ వచ్చేస్తోంది... తోటలోకి వెళ్ళి ఇట్టే వచ్చేస్తాం....” పరుగెత్తుతున్నట్లుగా గుడ్డలు మార్చుకునేటందుకు వెళ్ళిపోయింది.

10

సాయంత్రపు సూర్యుడు ఏ వ్యతిరేకమీ దోకినుక వహించినట్లుగా ఎర్రబడి పోయాడు. మధ్యాహ్నమయ్యేటప్పటికి వచ్చిన చుట్టాలో మూడొంతులమంది వెళ్ళిపోయారు.

ఆరోజు ఉదయాన ఎవరూ లేకుండాచూచి, జానకి ఒంటరిగా వున్న సమయంలో రుక్మిణివచ్చి దగ్గర కూర్చొన్నది.

“అక్కయ్యా! జీవితంలో నేను తెలిసో తెలియకో నీకు అన్యాయం చేశాను.... ఇది నావల్ల జరిగిన తప్పుకాదు అన్నా నీవు నమ్మవు.... నీవేగాదు నిస్థానంలోవున్న ఎవ్వరూ నమ్మలేరు. ఇప్పుడా పాత గాధలన్నీ ఎందుకు?.... గతం గుర్తుకు తెచ్చుకోవటంలో మనకు లభించే దేవున్నది? - లేకపోగా మనస్తాపంతో మరింత కృంగిపోవటం తప్ప!”

“ఎందుకిదంతా?” మనస్సంతా దిగుళ్ళ గూళ్ళతో నిండిపో సాగింది జానకి.

రాధకు దూరమయి తను బ్రతకలేదు!

మానంగా కొయ్యబొమ్మలా రుక్మిణి మొఖంలోకి చూస్తూ వుండిపోయింది.

“నాకు తోకబుట్టిన అక్కయ్యలెవరూ లేరు.... అంతేగాదునాకు ఎవరూ లేరు.... నాకు అమ్మ లేదు.... నాకు నాన్నలేడు.... అందరినీ నీలోనే చూచుకుంటానమ్మా.... నా కోరిక తీర్చవమ్మా... ఆయన్ను మీ యింటికి పంపుతాను త్వరలోనే....”

11

రెలు కూతకు ఉలిక్కిపడింది జానకి.

“ఉంటానక్కయ్యా!”

“వస్తా....వస్తా...” తడబడింది.

రైలు పరుగునందుకుందోంది జానకి జీవితంలో వెనకబడిపోయిన జానకిని మోసుకు వెళుతున్న రైలు ముందుకు దూసుకుపోతోంది.

రైలు అవుటర్ సిగ్నల్ దాటుతున్న సమయంలో, అప్పటివరకూ బిగ్ బుక్కున్న కోపాన్ని కూతురుమీద వెళ్ళగక్కింది జానకి.

“ఏవంటుందే ఆవిడ?”

“అయన్ను సంపుతుంటు .... చున్ని.... కనీసం నన్నన్నా వాళ్ళూరు రమ్మన్నది!”

“నీవేవన్నావ్!”

“ఏవంటాను .... పంపమన్నాను....వస్తానన్నాను!”

— ఈ రైలు పట్టాయితప్పికూలిపోతే ఎంత దాగుంటుంది?

12

ఉదయపు నీరెంక హాయిగా వున్నది.

వాళ్ళకు కోవమొచ్చినా పెళ్ళికి వెళ్ళకుండా వుంటే ఎంత దాగుండేది?

ఎరిగ్గా జానకికి రాత్రిళ్లు నిద్రవట్టి నాలుగు రోజులయింది.

ఏ క్షణాన ఆయన తలుపులు తోసుకుంటూ లోపలకు వస్తాడో? అలా వచ్చి రాధనుతీసుకు వెళతానంటే తను చేయగలిగిందేవున్నది?

తనకింకా డిక్కెవరు?

అయినా రాధ....రాధ కూడా ఎందుకలా మారిపోయింది?

కార్లమీద మోజా? సొమ్ములకోసం తహ తహ తండ్రంటే మొఖం వాచా?....

గుండెల్లో బరువుగా వున్నది.

తలుపు తటిన శబ్దమయితే రాధ వెళ్ళి తలుపు తీసింది.

ఎవరో కొత్తాయన, చిన్నగా నవ్వుతూ “నువ్వు రాధవేనా? మీ అమ్మ జానకేనా? అయితే నేను....”

13

“రండి నాన్నా!”

కుర్రు తెచ్చి వేసింది. లోపలకు పరుగెత్తుకు

వెళ్ళి కాళ్ళకు నీళ్ళుతెచ్చి ఇచ్చింది.

తండ్రుని చూచి రాధపడుతున్న ఆనందాన్ని ఉత్సాహాన్ని వెర్రిగా చూడసాగింది జానకి.

“రాధా!” గొణుగుతున్నట్లుగా పిలిచింది.

శుభ వార్త

డాక్టర్ కు సాధ్యం గాక వదలివేయబడిన అన్ని వ్యాధులకు చికిత్స చేయబడును. లావుపాటివారు సన్నగను, బలహీనులు బలవంతులుగను చేయబడుదురు. మధుమేహము, రక్తపుపోటు, కుష్ఠ, బొల్లి, కేన్సర్ సంతానము లేనివారు కూడా శ్రీ యోగిగారి కాయ కల్ప చికిత్సవల్ల సంపూర్ణ ఫలము బడయగలరు. ఈ చికిత్స వలన దేహములోని వ్యాధులు తొలగిపోవుటయే గాక, నూతన యౌవనము కలుగును. వివరములు కోరు వారు పోస్టు ఖర్చులకు రెండు రూపాయలు పంపవలయును.

శ్రీయోగాశ్రమము

పెదవార్తెరు,

విశాఖపట్టణము-3.

“నాన్న పచ్చాడమ్మా!” చిన్నపిల్లలా అన్నది రాధ.

జానకికి ఏం మాట్లాడాలో అర్థంకాలేదు.

“జానకి!” పిలిచాడు ఆయన. “నిన్ను చూచి చాలా రోజులయింది జానకి .... ఒక్కసారి ఇలా రా!”

జానకి మాట్లాడలేదు, మాట్లాడాలనిపించలేదు. బిగుసుబిగువు అలాగే నిల్చుండిపోయింది. కొయ్యచొమ్మ అయింది.

ఆమె కళ్ళకు నల్లటి తెరలు అడ్డుపడుతున్నాయి. ఆమె ముందు జీవితం మీద గత జీవితపు నల్లటి మబ్బులు ముద్దుముద్దుగా పడుతున్నాయి.

తన సర్వనాశనానికే వచ్చిందిరోజు ....

“ఎందుకు వచ్చారో తెలుసుకోవచ్చా?”

తడబడ్డాడు ఆయన. ఏం చెప్పాలో తెలియనట్లుగా అయోచయంగా చూడసాగాడు.

“చెప్పండి!” రెట్టించింది ఆలస్యం భరించలేనట్లుగా.

“మిమ్మల్ని చూద్దామని!”

“మిమ్మల్ని-అంటే?”

“నిన్ను. రాధని!”

ఆమెకు గుండె భయంతో చిక్కపట్టుకున్నట్లు అయింది.

“చూరు మీ రేమోతారని?”

ఆయన మొఖంమీద ఎవరో మసిపూసినట్లుగా నల్ల బడిపోయింది. “నీకు తెలియదా?.. పోని రాధ వాకిట్లో వున్న నన్ను ఏమని పిలిచిందో విసలేదా?” అన్నాడు కష్టంగా ఆయన.

రాధ బయటకు వచ్చింది.

“అమ్మ పునస్సు ఎంతగా గాయపడిందో తెలిస్తే ఆమె మాటలకు అంతగా కష్టపెట్టుకోరు నాన్న!” అంది.

జానకి మొఖంమీదకు చెంగును లాక్కొని ఆ గడప అవతలే కూలబడిపోయింది.

తండ్రి కూతురూ ఒక్కటయితే ఇక తన బ్రతుకేమిటి?

“నాకు తెలుసు రాధా! దుక్కిణి ఎంత చెప్పినా నేను నమ్మలేదు .... అయినా రాధ వస్తానన్నది, వెళ్ళి తీసుకు రమ్మనమని నా ప్రాణం తిసింది .... అందుకే వచ్చాను ....”

జానకికి, నీకూ నేను చేసిన అన్యాయం నాకు తెలుసు తల్లీ!”

రాధ ఒక్కక్షణం ఆగింది. తండ్రి మొఖంలోకే తడేకంగా చూస్తూ, “జీవితంలో మా నాన్నను నేను ఒక్కసారి చూడాలి అనే నాలోని బలమైన కోరికే మిమ్మల్ని ఇక్కడకు రప్పించేలా చేసింది .... అందుకే మిమ్మల్ని రమ్మనమన్నాను .... ఇక నేను అక్కడకు రావటమంటారా? అది జరగనివని .... అమ్మకు నేను తప్ప ఎవ్వరూ లేరు .... ఆటువంటి అమ్మకు దూరమయి — చిన్నప్పటినుండీ అమ్మా నాన్నా రెండూ తనే అయి పెంచిన ఆమెను కష్టపెట్టటం, బాధించటం నా కిష్టం లేదు... మీరు వస్తారూ, నన్ను తీసుకు వెళ్తారూ అనే భయంతో ఆమె నాలుగు రోజులబట్టి తిండికూడా సరిగా తినటంలేదు... కంటికి నిండుగా నిద్రయినా పోవటంలేదు తెలుసా!” అన్నది.

“రాధ ....!”

“అవును నాన్నా! మీరుగాని, ఆవిడగాని నన్ను ఎన్నిసార్లు చూడాలని అనుకున్నా ఈ యింటి తలుపులు ఎప్పుడూ తెరిచేవుంటాయి .... అంతేగాని, మీ యింటికి నన్ను రమ్మనమని కోరవద్దు .... అలా నేను వస్తానని ఆశించూ వద్దు!” ఆ కంఠంలోని దృఢత్వం ఆయన్ను వివశుణ్ణి చేసింది.

14

అస్తమించిన సూర్యుడు తిరిగి ఉదయించాడు.

